

Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.se
Ju.krim@regeringskansliet.se

Yttrande över SOU 2021:49 Sandvikens kommun

Yttrande med remissvar från Sandvikens kommun över: Betänkande av Utredningen om kommunernas brottsförebyggande ansvar, SOU 2021:49 ”Kommuner mot brott”.

Sammanfattning

Sandvikens kommun ställer sig positiv till betänkandet. En lagstiftning ger ökad legitimitet för, och sätter fokus på, kommunernas förebyggande arbete.

Det kommer krävas en nationell samordning för brottsförebyggande arbetet i kommunerna. Tydliggörande av målsättningar och minimikrav för kommunerna, samt stöd kring utformning av arbetet och uttolkning av lagstiftningen är andra viktiga delar som kommer behövas.

Kommunerna bör själva få besluta hur det brottsförebyggande arbetet ska utföras på lokal nivå, men erbjudas tydlig vägledning i vad som bör och kan genomföras. Kunskapshöjande insatser för såväl regional som kommunal nivå kommer krävas.

En modell för ekonomisk ersättning till kommunerna som möjliggör minst en heltidstjänst per kommun för samordning av det brottsförebyggande arbetet bör utformas.

Synpunkter från Sandvikens kommun

En ny lag

Den föreslagna lagstiftningen är ett bra sätt att lyfta och höja statusen för det långsiktiga brottsförebyggande arbetet som redan utförs i många kommuner. Detta ger en stark legitimitet till arbetet, som en del i ett större sammanhang för social hållbarhet och folkhälsa.

Lägesbild och åtgärdsplan

- Kommunerna måste ges möjlighet att agera utifrån den lokala lägesbilden och utforma sina åtgärdsplaner med grund i denna. Lagstiftningen bör beakta den kommunala självstyrelsen och inte vara detaljstyrande.
- För att ta fram lokala lägesbilder av hög kvalitet behöver det finnas nationellt framtagna och rekommenderade

---

Kommunledningskontoret

statistiska underlag och enkäter, som är lika för alla kommuner, att utgå från.

- Det bör finnas nationella rekommendationer om hur lägesbilder och åtgärdsplaner kan tas fram och vilka underlag som kan nyttjas.
- Utredningen hänvisar till underlag som inte finns, eller är relevanta på kommunal nivå. Exempelvis har den nationella ANDT-strategin inte antagits.

Samordningsansvar

- Det bör finnas en nationellt rekommenderad struktur för hur samordningen i kommunerna kan utformas, dels för att uppnå lagstiftarens intentioner, samt för att ge viss likformighet över landet.
- Regionernas roll i det brottsförebyggande arbetet bör även lyftas, inte minst vad gäller deras uppgifter kring barn- och ungdomspsykiatri (BUP) och särskild individuell plan för unga (SIP)
- Tydliggörande av vilka miniminivåer som krävs av kommunerna för att uppfylla lagstiftningen behövs, möjligen i form av målsättningar eller kriterier.

Samordningsfunktion

- Att en samordningsfunktion finns i varje kommun kommer vara avgörande för att nå avsedd effekt med lagen
- De kommer troligen krävas minst en heltidstjänst per kommun för att arbeta med samordning. Endast en halvtidstjänst kommer inte räcka, oavsett om det handlar om kommuner med få invånare.

Kommunledningen

- Det är av stor vikt att genomförandet av arbete utifrån den nya lagstiftningen även beslutas på kommunövergripande nivå i varje kommun, för att åstadkomma acceptens och prioritering.
- Att kommunerna själva föreslår utse ansvarig nämnd och bestämma var rent organisatoriskt arbetet ska utföras är positivt. Detta möjliggör för ett framgångsrikt arbete även i mindre kommuner.

Stöd till kommunerna

Strategiskt stöd

- För att åstadkomma en enhetlighet i hela landet, vad gäller struktur och avgränsningar av arbetet, kommer sammanhållande funktioner att krävas på såväl nationell som regional nivå. Det är positivt att Brottsförebyggande rådet och Länsstyrelserna kommer att diskutera detta.
- Förslag: en nationell samordnare för kommuners brottsförebyggande arbete bör tillsättas.

- Förslag: en regional kunskapsnod (kunskapshus) bör inrättas i samtliga regioner, för att stödja kommunerna med framtagande av fördjupade lägesbilder, orsaksanalyser, erfarenhetsutbyten samt tolkning av lagstiftningen. Möjligen kan en sådan funktion finnas hos Länsstyrelsen.

Operativt stöd

- Operativt och praktisknära stöd till enskilda kommuner utifrån lokala behov är positivt och nödvändigt.
- Förslag: ett nationellt stöd till länsstyrelserna kommer behövas, för att säkerställa ett likvärdigt stöd till alla kommuner.

Frågor om informationsdelning

- Det kommer att behövas utbildningsinsatser och nationell skriftlig vägledning till kommunerna för uttolkning av sekretesslagstiftningen rörande delning av känslig information och personuppgifter.

Finansiering

- För kommuner med ca 40 000 invånare eller fler innebär den föreslagna ekonomiska ersättningen (21:10 kr/invånare) en rimlig nivå.
- För kommuner med färre än 40 000 invånare kommer mer ekonomiska resurser att behöva skjutas till, för att möjliggöra minst en heltidstjänst.
- Förslag: en modell för ekonomisk ersättning med en fast ekonomisk basnivå för att täcka en heltidstjänst i samtliga kommuner i bör utvecklas. Utöver basnivån kan därefter ytterligare medel skjutas till för större kommuner utifrån en rörlig del baserat på invånarantal.